

Slår knute på tråden

Oppland er ett av to fylker i Norge som ikke har kystlinje. På Harestua, omgitt av skog og fururabber, sitter tannlege Asbjørn Myren og slår knop og stikk i maritim tradisjon.

M yren er født på Sandøya utenfor Tvedestrand. Til tross for omløkaliseringen til innlandet, er det klare maritime trekk ved interiøret i stua. Nordøst for kompassrosen nedfelt i skipsgulvet, står det et skipsratt fra Aalborg, ved siden av et kronometer fra Mandal. Et komplett taljesett for kjølhaling er hentet fra barndomstraktene. I tillegg inneholder tablået under vindeltrappen både maskintelegraf, skipsbarometer, kronometer og natthus. Fast forankret på trappegelenderet, henger en vakker kvinne med lyseblå kjole og langt, lyst hår – en gallionsfigur.

– Hun er skåret ut ved treskjærervirksomheten etter Henning Engelsen på Kapp. Hun ser ganske hovmodig ut, antakelig er hun litt for oppmerksom på sin egen skjønnhet, sier Myren med et smil.

Interessen for knytting kom da han var 12 år gammel. Onkelen, som var sjøkaptein, lærte ham å knyte et såkalt

Asbjørn Myren sørger for å ha noe i fingrene det meste av tiden.

Asbjørn Myren med mange av sine maritime effekter.

tyrkerknop. Etterhvert begynte unge Myren å kjøpe bøker om knyteteknikk, særlig fra England, der denne maritime tradisjonen fremdeles holdes i hevd og tas vare på.

– Et tyrkerknop er i all hovedsak kontinuerlige flettinger. Tyrkerknop kan lages som en flat matte, eller som en ring som knytes og festes rundt ulike objekter, for eksempel ringen som speideren trer snippene på skjerfet sitt gjennom, sier han.

MATTEFLETTEKUNST • Myren kombinerer ofte flere knyteteknikker og flettinger slik at uttrykket blir unikt. Resultatet er et dekorativt tauarbeide. Mange av modellene har fasong som miniatyriserte fendere.

– Jeg begynner ofte med å lage et mønster rundt en vinkork eller en liknende sylindrisk form, eller jeg starter med en flette med opptil 19 tråder og går videre derifra. Ved å skifte retninger underveis, dreies mønsteret og skaper ulike effekter. Noen arbeider er jeg ferdige med i løpet av et par timer, andre kan det ta meg flere dager å ferdigstille, sier Myren.

Det kommer neppe som noen overraskelse at Asbjørn Myren har båt. Da Tidende er på besøk står tresjekta

«Elsie» i garasjen, pusset og klar for sesongen. Fenderne knytter han naturligvis selv.

– Til den første sjekta jeg hadde, laget jeg fendere av tjæret tau. De er knallharde og lukter sjøbod. Jeg har ikke lenger styrke i hendene til å arbeide med så hardt materiale, så nå lager jeg fendere av syntetisk tau. Det ser ut som naturfiber, men holder seg mye lenger og kan spyles rene når de blir møkkete, sier han.

GOD TIDTRØYTE • Myren er oppfinnsom når det kommer til objekter som han kan bruke til å knyte rundt. En vakker skuffeknott, en bit av et forniklet metallrør som rørleggeren la igjen, en pingpongball for oppdrift og god flyteevne, champagnekorker og spaserstokker. Eller en stein fra Rhodos.

– Jeg klarer ikke å ligge på en strand og gjøre ingenting. Da tar jeg med meg tråd og redskaper, slik at jeg har noe i fingrene. Mang en miniatyrfender er blitt til på flyet til og fra ulike reisemål, sier han.

Redskapene han bruker, består for det meste av tannlegeutstyr. Arteriepinner og nåleholder er begge nyttige hjelpemidler – også når det gjelder

Myren og «Elsie», sistnevnte pusset og klar for sesongen.

gjenstridige tråder og ørsmå tyrkermatter.

– Noen instrumenter er slipt til etter eget hode. Både med tanke på funksjon, og å kunne få dem med om bord i fly. Da terrorfrykten var på sitt mest hysteriske, laget jeg en pinsett i hard plast, forteller Myren.

Han jobber med bomull, lin og kunststoffer. Nylontråd er greit å jobbe med. Lin og bomull er vanskeligere.

– Det går tregere å dra tråden igjennom flettverket, overflaten kan flise seg. Slik satt gamle sjøulker på frivaktene sine for å få tiden til å gå; dro i tynne og tykke tråder fra utslitte garn og rep som de tigget til seg fra båtsmannen, forteller Myren.

FORLISTE PÅ BRYLLUPSREISE • Hans morfar var kaptein på fullriggeren «Dybvaag» av Askerøya, som forliste i en vinterstorm på St. Lawrencefloden i Nord-Amerika i 1906 .

– Morfar og mormor var nygifte og på bryllupsreise, forteller Myren.

Senere på 1900-tallet seilte morfaren i Kinafart.

Myren er i gang med å bygge fire identiske skutemodeller av «Dybvaag», én til hver av barna, og én til seg selv. Båten ble bygget i Glasgow i 1874, og kom på norske hender i 1906. For å få tak i tegningene, tok han kontakt med National Maritime Museum i Greenwich.

Pen dame fra Kapp.

Myren aner ikke hvor mange timer han har brukt på hobbyen sin. Han gikk av som pensjonist i fjor, og har i alle fall ingen planer om å bruke mindre tid på å knyte i mange størrelser og fasoner, selv om knop og stikk bare er en liten del av mange interesser.

– Mye av det jeg lager gir jeg bort i gaver. Det meste av det jeg knytter er rene dekorasjonsgjenstander, mange blir brukt som nøkkelanheng, noen som klokkekolver. Jeg prøver hele tiden å finne på nye varianter og kombinasjoner av gamle mønstre, utføre håndverket bedre, og holde fingre og hender myke, sier Myren.

Tekst og foto: Tone Elise Eng Galåen